

Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg

ERHVERVS MINISTEREN

27. marts 2017

Besvarelse af spørgsmål 70 ad L 41 stillet af udvalget den 24. februar 2017.

ERHVERVS MINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
1216 København K

Spørgsmål:

Ministeren bedes - ved eventuel indhentelse af bidrag fra justitsministeren - med afsæt i en case om hvidvaskning redegøre for den typiske straffesagskæde og dermed de forskellige myndigheders involvering i og samarbejde om hvidvaskning. Ministeren bedes i forlængelse heraf redegøre for de forskellige myndigheders sagsbehandlingstid af hovedsagstyper og udvikling i ressourcer til indsatsen over de sidste 5 år.

Tlf. 33 92 33 50
Fax. 33 12 37 78
CVR-nr. 10092485
EAN nr. 5798000026001
em@em.dk
www.em.dk

Spørgsmålet bedes besvaret forud for afholdelse af samråd om L 41 – samrådsspørgsmål A-D.

Svar:

Jeg har til brug for besvarelsen indhentet følgende bidrag fra Justitsministeriet, som jeg kan henholde mig til.

”Justitsministeriet har til brug for bidraget til Erhvervsministeriet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende for så vidt angår spørgsmål nr. 70:

”Jeg har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK), som blandt andet har oplyst følgende:

”1. Hvidvasksekretariatet har til formål at modtage, analysere og videreformidle underretninger fra underretningspligtige virksomheder mv. om mulig hvidvask af udbytte fra strafbare forhold og finansiering af terrorisme.

Som oplyst i bl.a. besvarelsen af spørgsmål nr. 16 vedrørende lovforslaget visiteres indgivne underretninger i Hvidvasksekretariatet, og der foretages indledende sagsbehandling til afgørelse af, om

oplysningerne i en underretning skal føre til:

- Udsendelse af efterretning eller egentligt efterforskningsoplæg til politikredsene eller SØIK i forhold til mistanke om hvidvask af udbytte fra strafbare forhold.
- Udsendelse af efterretning til PET i forhold til mistanke om finansiering af terrorisme eller spredning af masseødelæggelsesvåben.
- Udsendelse af efterretning til Skat, kommuner eller andre myndigheder med henblik på eventuel regulering af skatter, afgifter eller sociale ydelser mv.

En hvidvaskunderretning er ikke en politianmeldelse af et muligt strafbart forhold, men derimod oplysninger om f.eks. usædvanlige transaktionsmønstre set i forhold til den pågældende kunde. Der er således tale om efterretninger, som – uanset om underretningen fører til en udsendelse til andre myndigheder eller ej – indgår i den samlede mængde data, der er tilgængelig for Hvidvasksekretariatets analyser og øvrige arbejde.

Ved en eventuel videregivelse af oplysninger fra en underretning i form af udsendelse af efterretning eller egentligt efterforskningsoplæg til en politikreds eller til SØIK kan oplysningerne anvendes på følgende måder:

- Som udgangspunkt for en igangsættelse af en ny efterforskning vedrørende hvidvask eller anden afledt kriminalitet.
- Som bevis til underbyggelse af en igangværende efterforskning eventuelt med mulighed for tilskæring eller vinkling af efterforskningen og i sidste ende som muligt bevis i en straffesag.
- Som efterretninger, der kan indgå i politiets samlede forståelse af kriminalitetsbilledet eller risici inden for forskellige områder.

Det bemærkes, at det ligeledes er muligt for politikredsene og SØIK at forespørge Hvidvasksekre-

tariatet om oplysninger fra sekretariatets efterretningsdatabase mv. til brug for efterforskning eller retsforfølgelse i øvrigt. Denne praksis anvendes i stort omfang.

Der videregives som udgangspunkt kun oplysninger fra underretninger til andre offentlige myndigheder end politiet og anklagemyndigheden, når der ikke er tale om oplysninger, som kan danne grundlag for en politimæssig efterforskning. Skulle andre offentlige myndigheder i forbindelse med deres undersøgelser støde på yderligere oplysninger, som giver anledning til mistanke om strafbare lovovertrædelser, kan disse oplysninger overdrages til politiet og anklagemyndigheden, som varetager den videre straffesagsbehandling.

En underretning videregivet til en politikreds eller SØIK vil således ikke nødvendigvis føre til en strafferetlig afgørelse efter endt sagsbehandling. Som anført ovenfor, vil oplysningerne i en underretning således også kunne anvendes på andre måder i forbindelse med myndighedernes arbejde med at forebygge, efterforske og strafforfølge hvidvask af udbytte fra strafbare forhold eller finansiering af terrorisme.

2. Som et eksempel på anvendelse i en straffesag af underretninger indgivet til Hvidvasksekretariatet kan følgende case nævnes:

En bank underrettede Hvidvasksekretariatet om, at der til en kundes konto blev foretaget en række atypiske store SWIFT-overførsler fra personens arbejdsgivers konto. Banken vurderede, at der ikke udelukkende var tale om løn, og at kunden begik berigelseskriminalitet over for arbejdsgiveren.

Hvidvasksekretariatet visiterede underretningen til nærmere analyse i sekretariatet, herunder ved krydstjek i forskellige registre, og tog herefter indledende kontakt til arbejdsgiveren.

Den stedlige politikreds foretog kort tid efter i samarbejde med SØIK anholdelse af den pågældende person på dennes arbejdsplads. Den så-

kaldte Sporingsenhed hos SØIK fandt samtidig værdier, herunder kontanter, hos personen for over 6 mio. kr.

Personen blev af politikredsen tiltalt for under-slæb, databedrageri, dokumentfalsk og bedrageri og blev ved efterfølgende tilståelsesdom straffet med fængsel i 3 år.

3. Det kan i øvrigt oplyses, at Hvidvasksekretariatet i SØIK løbende publicerer oplysninger af relevans for de underretningspligtige på hjemmesiden hvidvask.dk, herunder årsberetninger med antallet af modtagne underretninger og beskrivelser af konkrete cases. Som eksempel herpå kan henvises til årsberetningen fra 2012, hvor der på side 24 og de følgende sider er resuméer af en række straffedomme med tilknytning til hvidvaskunderretninger fra tidligere år.”

For så vidt angår den del af spørgsmålet, der omhandler sagsbehandlingstider, kan jeg oplyse, at jeg til brug for besvarelsen har undersøgt muligheden for ved elektronisk udtræk fra politiets sagsstyringssystem (POLSAS) at tilvejebringe de ønskede oplysninger.

POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem, der er opbygget således, at der journaliseres på en gerningskode, der knytter sig til en lovovertrædelse. I forbindelse med sagens afslutning registreres endvidere en afgørelsestype, som angiver straffesagens resultat. POLSAS vil således kunne bruges som et redskab til at oplyse blandt andet, hvor mange anmeldelser eller afgørelser der vedrører en given lovovertrædelse. Det vil derimod ikke være muligt at trække data af mere detaljeret karakter.

POLSAS giver dermed ikke mulighed for at følge, hvilke hvidvaskunderretninger der efterfølgende fører til straffesager. Hvidvaskunderretninger kan endvidere potentielt føre til en række forskellige typer af straffesager, og det er derfor heller ikke muligt at opgøre sagsbehandlingstider i straffesager, der er opstået på baggrund af hvidvaskunderretninger.

I forhold til den del af spørgsmålet, der omhandler ressourceforbruget vedrørende hvidvask, er det ikke muligt at opgøre politikredsenes og SØIKs samlede omkostninger til behand-

ling af straffesager forbundet med hvidvaskunderretninger. Det skyldes, at Anklagemyndighedens registreringsramme ikke understøtter, at der kan foretages en opgørelse af det faktiske ressourceforbrug inden for grundbevillingen.

Jeg kan alene opgøre SØIKs direkte lønomkostninger til håndtering af hvidvaskunderretninger. Disse er opgjort nedenfor i perioden 2013-2016 i mio. kr. i løbende priser:

2013	2014	2015	2016
4,9	5,4	5,1	4,9

Derudover har SØIK omkostninger forbundet med at drive it-systemer samt til deltagelse i det internationale samarbejde mv. på hvidvaskområdet. Disse omkostninger kan ikke umiddelbart opgøres.””

Med venlig hilsen

Brian Mikkelsen